

PROEFTUIN ACTIEF OUDERSCHAP

Kinderopvang Kiddo's en basisschool 't Geuzennest in Biervliet waren volop bezig met de vormgeving van hun gezamenlijk IKC, Kindcentrum Biervliet. Directeur Judith Gravemaker: "Emile Eshuis van RPCZ begeleidde ons daarbij. Hij is tevens betrokken bij PACT voor Kindcentra. Zij hebben een samenwerking met de organisatie Actief Ouderschap. Emile zocht een pilotlocatie voor de gelijknamige aanpak Actief Ouderschap, waarmee ze ouderparticipatie naar een hoger plan willen brengen. Hij vroeg of het iets voor Kindcentrum Biervliet kon zijn. Voor ons kwam dat precies op het juiste moment."

Extra betrokkenheid

"We wilden ouders nog meer bij ons kindcentrum betrekken. Natuurlijk organiseren we al oudergesprekken en kijkochtenden, waarin we laten zien wat we allemaal doen. En we communiceren best veel over onze activiteiten. Maar dat leidde niet automatisch tot extra betrokkenheid van ouders. Zeker niet van de jongere ouders, die nog niet zo bekend met ons zijn."

Leerkracht Vera Liddell ziet dat ook. "Er zijn veel betrokken ouders, maar je wilt iedereen zien. Je kunt niet van iedere fulltime werkende ouder verwachten dat ze overal bij zijn, maar je wilt wel dat ze je kennen, zodat ze makkelijker naar je toe komen als er iets is." Bij de kinderopvang speelt dat iets minder, laat pedagogisch medewerker Amy Michielsen weten. "Hier komen de ouders hun kind natuurlijk altijd even binnenbrengen. Dan is er dus sowieso meer contact."

Elkaar versterken

Maar ouderparticipatie draait om meer dan dat, legt Judith uit. "Je wilt als Kindcentrum niet alleen laten zien waar je mee bezig bent, je wilt ook van de ouders weten wat hen bezighoudt. Je kunt elkaar namelijk versterken. Als we weten wat hun behoeften zijn, kunnen wij daaraan tegemoet komen en andersom werkt het ook. Ouders hebben vaak kwaliteiten waar het Kindcentrum weer iets aan heeft."

Kindcentrum Biervliet, RPCZ, PACT voor Kindcentra en Actief Ouderschap gingen samen aan de slag. "Emile Eshuis en David Kranenburg namen het voortouw", zegt Judith. "Ze gaven voorlichting aan ons team en leidden ook de ouderavond. Dat vond ik heel prettig." Ook Vera en Amy ervoerden het als positief. "We kennen Emile al van zijn betrokkenheid bij ons IKC. Hij hoort wat er gezegd wordt, is heel meedenkend en enthousiasmerend."

Wensen en Verwachtingen

Eén van de tips die het team meekreeg, was om een originele manier te bedenken om de ouders uit te nodigen voor de ouderavond 'Wensen en Verwachtingen'. "Collega's hebben een filmpje gemaakt", begint Vera enthousiast. "Kinderen uit alle groepen

spraken een deel van de boodschap uit, de kleuters zongen het liedje 'Hallo allemaal, wat fijn dat je er bent' en natuurlijk kwamen de peuters en baby's ook in het filmpje voor." Het gewenste effect werd bereikt: veel van de jonge ouders die ze normaal niet zagen, meldden zich aan voor de bijeenkomst. Eén van de ouders was André Cozijnsen. "Dat filmpje was zo leuk, daar kon niemand omheen. Maar ik doe meestal wel aan zulke dingen mee hoor. Ik vind het belangrijk om te weten wat mijn kind op school doet."

Vijf partnerschapvormen

Tijdens de avond gingen de professionals en ouders in groepjes uiteen om te praten over wensen en verwachtingen. "We moesten reageren op stellingen", legt Judith uit. "Deze gingen over vijf verschillende vormen van partnerschap: formeel, informeel, didactisch, pedagogisch en maatschappelijk."

"Mij sprak natuurlijk het didactisch partnerschap erg aan", zegt Vera. "Als ik met kinderen iets wil bereiken, heb ik daar ook de ouders voor nodig. Ik denk niet dat ze in didactische zin mee willen denken, omdat ze ons daarin wel vertrouwen. Maar in praktische zin is het wel handig, bijvoorbeeld als ik spullen nodig heb voor een thema."

André bevestigt dit. "De juf is opgeleid, zij zal de beste manier van onderwijzen wel kennen. Maar je kunt nog meer doen om ouders erbij te betrekken. Deel bijvoorbeeld een fotootje van het resultaat, zodat ouders zien wat er met hun input is gebeurd. Dan gaat het meer leven." "Dat was inderdaad een heel goed idee, dat tijdens die avond opkwam", zegt Vera. Sindsdien gebruiken we ons systeem Parro ook voor dit soort doeleinden. Ik ben nu bewuster bezig met wat ik kan delen met ouders."

Informatiebehoefte

"Nieuwe ouders moeten ook wel wennen aan het feit dat ze op een andere manier informatie krijgen", geven Amy en Vera aan. "Bij de kinderopvang krijgen ze een heel verslagje, van wat een kind die dag heeft gedaan. Op de basisschool is dat niet meer, terwijl je nu dus toch ziet dat ouders er behoefte aan hebben. Dat is goed om te weten. Daarnaast was de ouderavond ook waardevol omdat het ouders, ook degenen die elkaar normaal nauwelijks zien, bij elkaar bracht. Het dorp werd echt even één."

Samen

De algehele tendens tijdens de ouderavond 'Wensen en Verwachtingen' was zeer positief. Judith: "Dat gaf David ons ook terug, dat het hem opviel dat de ouders erg over ons Kindcentrum te spreken waren. En je merkte het ook in het partnerschapsteam achteraf. We moesten echt op zoek naar verbeterpunten. Het fijne is wel, dat we dat nu samen doen. Niet alleen de leiding van de school, maar ook de professionals en ouders. Ze denken mee, zien an-

dere dingen en komen met nieuwe ideeën. En ze hebben ook belangrijke kwaliteiten en connecties. Zo kunnen we dankzij hen bijvoorbeeld bedrijfsbezoeken gaan organiseren, bij bedrijven waar zij werken."

Verbeteren

Ook André heeft zich voor het partnerschapsteam aangemeld. "Het is prettig om mee te kunnen praten. Het belangrijkste verbeterpunt in mijn ogen is communicatie. Het kindcentrum doet ontzettend veel, maar dat bereikt de ouders niet altijd. En dan komt dat niet doordat er niet gecommuniceerd wordt, maar blijkbaar niet op een passende manier of in de juiste hoeveelheid. Daar gaan we nu als partnerschapsteam oplossingen voor zoeken." Ondertussen veranderen er al kleine dingen. Vera: "Bij de kleuters gingen we voorheen om half negen, samen met de ouders, in een kring een boekje lezen. Nu laten we ze juist samen aan een tafeltje een taakje doen. Dan zien de ouders hoe hun kind iets leert en is er ook meer ruimte om vragen te stellen aan de leerkracht."

Het werkt goed en het is een fijne manier om meer betrokkenheid te creëren."

ACTIEF OUDERSCHAP

- Voorgesprek met schoolleiding**
Wat is de stand van zaken rondom partnerschap met ouders?
- Scan met het schoolteam**
Welke visie heeft het team, wat gaat er al goed, wat zijn de ambities? Dit wordt besproken aan de hand van vijf partnerschappen: formeel, informeel, didactisch, pedagogisch en maatschappelijk partnerschap.
- Ouderavond 'Wensen en verwachtingen'**
Na een korte presentatie over partnerschap gaan gemengde groepen van ouders en leerkrachten in gesprek over hun wensen en verwachtingen. Dit aan de hand van stellingen en onder leiding van een gespreksleider.
- Partnerschapsteam aan de slag**
Een partnerschapsteam bestaande uit enkele ouders, professionals en directie kiest op basis van het verslag van de ouderavond de thema's die worden aangepakt.
- Afspraken met de directie**
In een gesprek met de directie worden de wensen en verwachtingen besproken. De directie krijgt diverse opties voor mogelijke interventies aangereikt.

Emile Eshuis is senior onderwijsadviseur basisonderwijs en voor- en vroegschoolse educatie.

✉ eeshuis@rpcz.nl ☎ 06 21 82 19 47

